

Marinko Jurasić

Slučaj u kojem je nadređeni policajac oslobođen optužbe za seksualno uznemiravanje kolegice koje je trajalo od 23.30 do 6.15 sati, dok su u policijskom vozilu odrađivali smjenu na zaštiti državne granice, šalje lošu poruku svim žrtvama sličnog ponašanja. Ako je policajka zaključila da više nema smisla ustrajati i uložiti žalbu na presudu, kako će tek biti obeshrabrena žrtva koja nije dio sustava i koja nema podršku kakvu je ona ipak dobila od svojih zapovjednika.

Žrtva mora platiti trošak!

Zalosno je što kao društvo nismo zainteresirani da barem u javnim službama i u državnim institucijama imamo nultu toleranciju na seksualno uznemiravanje. Nedopustivo je da sav teret prebacimo na žrtvu kao da joj nije dovoljno što je bila ponižavana te je morala skupiti i hrabrosti da prijavi nadređenog, i to muškarca u muškom okruženju pa onda još mora podmiriti trošak suđenja od 800 kuna. Tako propisuje zakon jer je slučaj okončan oslobađajućom presudom premda bi suci trebali imati mogućnost u ovakvom slučaju trošak prebaciti na teret državnog proračuna. Sramota je što uz tolike političke zagovornike nulte tolerancije nasilja nad ženama i Istanbulske konvencije, što su na koncu udruge građana, Inicijativa #spasime, zaklada Solidarna i Platforma za reproduktivnu pravdu pozvale građane da donacijama pomognu policajki barem podmiriti trošak procesa koji je vodila kao da je to samo njezina privatna stvar. Za proizvođača 15 kg marihuane ustali su i mediji i političari, sve do predsjednice države. Nije li u interesu svijeta da se u slučajevima seksualnog uznemiravanja u javnim službama i državnim institucijama postupak vodi po službenoj dužnosti? Odvjetnica Željka Mance, koja je zastupala policajku, slaže se kako bi trebalo razmisliti o zakonskim izmjenama u tom smjeru, a o tomu kako je došlo do toga da je policajka bila tužiteljica iako se postupak pokreće na prijedlog žrtve, kaže: "Bila je primorana jer je nadležno državno odvjetništvo odustalo od kaznenog progona pa ga je ona preuzela kao oštećenica."

Sutkinja Anica Filipović obrazložila je kako je riječ "o samo jednom događaju 22./23. veljače 2016." pa se tu eventualno može raditi o prekršaju, ali ne i o kaznenom djelu za koje je "nužno da se spolno uznemiravanje ponovi bar jednom". Znači da bi policajac kazneno odgovarao morao je na

Ako je slučaj policajke kao višesatne žrtve nadređenog ispravno tumačen, onda zakon treba hitno mijenjati

Jako loša poruka za sve žrtve spolnog uznemiravanja

SPOLNO UZNE MIRAVANJE U JAVNIM SLUŽBAMA trebalo bi kazneno progoniti po službenoj dužnosti, a ako ga nije bilo u slučaju okončanom oslobađajućom presudom, onda i opis tog nedjela treba mijenjati

UDRUGE su organizirale akciju kako bi donacijama prikupile novac koji policajka treba platiti za troškove procesa (na slici J. Veljača)

K. ŠTEDULJ/FABAC/PIXSELL

Kad žrtva kaže "ne" ili se protivi, svaki nastavak štetne radnje ponovljeno je spolno uznemiravanje

VIŠNJA LJUBIČIĆ pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

više dana rascjepkati barem mali dio svojih lascivnih ponuda i poruka, ali kako je policajku gnjavio u kontinuitetu čitave noći, onda nije ispunjen zakonski uvjet "tko spolno uznemirava drugu osobu kojoj je nadređen...". Dakle, pouka šefovima je ako verbalno i na drugi način seksualno uznemiravate sebi podređene djelatnice, budite uporni do besvijesti, ali vodite računa da svoju akciju ne prekinete jer tada iz prekršajne prelazite u kriminalnu zonu.

Premda, sutkinja za svoje tumačenje ima pokriće i u prijedlogu Kaznenog zakona iz listopada 2011. na kojem je radila skupina vrsnih teoretičara i praktičara na čelu s prof. dr. sc. Ksenijom Turković, sada sutkinjom Europskog suda za ljudska prava, štoviše, po prvom prijedlogu u srpnju 2011. opis "spolnog uznemiravanja" sadržavao je i uvjet "a koje se ponovilo najmanje jednom". Ali, tadašnja pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Gordana Lukač Koritnik na saborskom odboru rekla je: "Određba o spolnom uznemiravanju predstavlja značajnu novinu, međutim nepotrebno je što se njome uvjetuje da se uznemiravanje ponovi 'najmanje jednom'". I, u konačnoj verziji zakona taj dio je ispušten, ali u obrazloženju je ostalo da kazneno djelo postoji "samo ako je ponovljeno spolno uznemiravanje" te da to proizilazi iz toga što je upotrijebljen trajni glagol "uznemirava".

Kad žrtva kaže "ne"

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić smatra da se radi o pogrešnoj interpretaciji KZ-a.

Zakonska definicija kaznenog djela spolnog uznemiravanja ničim ne sugerira ponavljanje djela kao uvjet kažnjavanja počinitelja. Kad žrtva prilikom bilo kojeg pokušaja spolnog uznemiravanja kaže "ne", odnosno izrazi svoje protivljenje, svaki daljnji nastavak štetne radnje smatra se ponovljenim spolnim uznemiravanjem – obrazlaže Ljubičić. Policajka je više puta rekla "ne" i dala na znanje da joj smetaju lascivne i vulgarne seksualne poruke i ponude. Tri puta ju je unatoč njezinu protivljenju uhvatio za koljeno, jednom dodirnuo bedra, pokušao i poljubiti, pa je na 10 minuta izašla iz vozila na hladnoću. Vratila se kad je obećao da će prestati, ali nastavio joj je nuditi spolni odnos i nakon što se probudio oko tri sata, hvaleći se da je ženskar iako je u braku. Na kraju joj je rekao kako će zbog zamagljenih stakala ionako svi misliti da su imali spolni odnos, na što je i sam aludirao pred kolegama.

Policajka se osjećala jako loše, poniženo i uvrijeđeno te je o svemu izvijestila zapovjednika koji joj je sugerirao da ga prijavi iako je njoj bilo žao obitelji kolege. Optuženi je zbog toga kao 45-godišnjak umirovljen.